

Advies nr. 36/2007 van 19 december 2007

Betreft: Advies over de problematiek van de mededeling van een benoemingsdossier door de benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie aan de advies- en onderzoekscommissie binnen deze Raad (A/2007/027).

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de voorzitter van de Nederlandstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie ontvangen op 25/06/2007;

Gelet op het verslag van de heer P. Poma;

Brengt op 19/12/2007 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Commissie wordt verzocht te oordelen of de benoemings- en aanwijzingscommissies binnen de Hoge Raad voor de Justitie een benoemings- of aanwijzingsdossier mogen verzenden aan de Verenigde Advies- en Onderzoekscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie in het kader van een bijzonder onderzoek op grond van artikel 259bis-16 §3 van het Gerechtelijk Wetboek.

II. CONTEXT VAN DE AANVRAAG

2. De benoemings- en aanwijzingscommissies binnen de Hoge Raad voor de Justitie zijn bevoegd voor de voordracht van kandidaten voor benoemingen tot magistraat en de aanwijzing tot korpschef, bijstandsmagistraat of federaal magistraat. Belangrijk element bij de selectie van de meest bekwame en geschikte kandidaat is het benoemings- of aanwijzingsdossier waarover de benoemings- en aanwijzingscommissies voor iedere kandidaat beschikken. Een dergelijk dossier bevat onder meer de kandidatuurstelling van de kandidaat, zijn curriculum vitae en motivatiebrief, de door de wet voorgeschreven adviezen en de eventuele opmerkingen van de kandidaat op deze adviezen.

3. De Verenigde Advies- en Onderzoekscommissie (hierna VAOC) binnen de Hoge Raad voor de Justitie verzocht de Nederlandstalige Benoemings- en Aanwijzingscommissie (hierna NBAC) om haar in het kader van een bijzonder onderzoek naar de werking van het parket bij de rechtbank van eerste aanleg te X het aanwijzingsdossier over te zenden van de Procureur des Konings bij dit parket op grond van artikel 259bis-16 § 3 van het Gerechtelijk Wetboek.

4. De NBAC heeft het standpunt ingenomen dat de WVP haar niet toelaat het gevraagde aanwijzingsdossier over te maken. De kandidaatsdossiers worden met het oog op een vooraf bepaald en uitdrukkelijke omschreven doeleinde in het bezit gesteld van de NBAC, namelijk het voordragen van de meest bekwame en geschikte kandidaat in het kader van een benoemings- of aanwijzingsprocedure. Het is haar niet toegestaan deze gegevens te verwerken op grond van een doeleinde dat hiermee geen verband houdt. Dit zou immers betekenen dat wordt afgeweken van de finaliteit waarvoor deze gegevens werden verstrekt.

5. De VAOC deelt deze zienswijze niet, en verzoekt de NBAC om haar standpunt te herzien op grond van hiernavolgende argumentatie:

-zowel de VAOC als de NBAC moeten binnen de Hoge Raad de volheid van hun wettelijke opdrachten kunnen vervullen met de medewerking van alle betrokken instanties. Dit geldt ook voor de onderlinge bijstand van de ene of gene commissie binnen de Hoge Raad.

-wanneer de VAOC een bijzonder onderzoek uitvoert naar mogelijke disfuncties binnen een rechtscollege of een korps en meer bepaald of het optreden of de handelswijze van een korpsoverste een invloed kan hebben op de goede werking van het gerecht, kan de inzage van documenten zoals een beleidsplan en wettelijk verplichte adviezen van bevoegde derden, nuttig en zelfs noodzakelijk zijn om na te gaan wat de inzichten van de korpsoverste en/of derden zijn op de organisatie van het rechtscollege of het korps, en het functioneren van de korpsoverste. Dit is niet anders wanneer deze documenten zijn toegevoegd aan een aanwijzingsdossier.

-dit is des te meer het geval wanneer de visie van de betrokken korpsoverste op de doelstellingen die hij/zij wil verwezenlijken en de wijze waarop hij/zij wil omgaan met zijn/haar medewerkers en personeel, in de praktijk tot klachten aanleiding heeft waarvan het bijzonder onderzoek moet bepalen of zij al dan niet gefundeerd zijn.

-deze stukken hebben een officieel karakter. Zij behoren niet tot de persoonlijke levenssfeer van de betrokken korpsoverste. Bepaalde adviezen hebben zelfs het voorwerp uitgemaakt van voorafgaande besprekingen door meerdere personen alvorens zij aan het dossier werden toegevoegd dat door de NBAC werd besproken in het kader van een bepaalde aanwijzing.

-de inzage van deze stukken door de leden van de commissie die het bijzonder onderzoek voeren, heeft geen enkele weerslag op de (kansen) op aanwijzing van de korpsoverste of van derden die niet werden voorgedragen, aangezien ze na de aanwijzing en benoeming van de betrokkene worden ingezien.

-bovendien is deze inzage louter functioneel en niet bedoeld om een aanwijzing aan te vechten (of eventuele kritiek daarop) te ontzenuwen, maar om na te gaan of bepaalde feiten of aantijgingen in een klacht die aanleiding heeft gegeven tot een bijzonder onderzoek, ook in voormelde documenten enige staving vinden dan wel ontkracht worden.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

Het secretariaat van de Commissie

6. Het secretariaat van de Commissie, onder handtekening van de heer Voorzitter, stelde bij brief d.d. 1 juni 2007 (onder uitdrukkelijk voorbehoud dat deze analyse de stelling niet in de weg staat die, in voorkomend geval, zou kunnen worden ingenomen door de Commissie als collegiaal orgaan):

"Kandidaatsdossiers worden met het oog op een vooraf bepaald en uitdrukkelijke omschreven doeleinde in het bezit gesteld van de NBAC, namelijk het voordragen van de meest bekwame en geschikte kandidaat in het kader van een benoemings- of aanwijzingsprocedure.

Overeenkomstig artikel 4 §1, 2° WVP mogen persoonsgegevens na de inzameling ervan niet verder verwerkt worden op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze worden verkregen. Verenigbare verdere verwerkingen zijn dus wel toegelaten, bijvoorbeeld een verdere verwerking die het gevolg zou zijn van toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen.

In dat verband moet vastgesteld worden dat de VAOC van de Hoge Raad voor de Justitie de grondwettelijke en wettelijke taak (artikel 259bis- 16 § 3 Gerechtelijk Wetboek) toebedeeld kreeg om de goede werking van justitie en de rechterlijke orde te onderzoeken.

Ik heb daarom geen principieel bezwaar dat een aantal stukken uit het kandidaatsdossier bijgehouden door de NBAC, zoals het beleidplan en de adviezen houdende aanwijzing tot het bijzonder mandaat van korpschef in de rechterlijke orde –een scharnierfunctie binnen de rechterlijke orde-, zouden worden overgelegd aan de VAOC voor het vervullen van hogervermelde taken.

Niettemin maak ik een kanttekening. Indien u als voorzitter van de NBAC zou vaststellen dat het kwetsieuze dossier documenten zou bevatten met bijzonder gevoelige persoonsgegevens in de zin van de artikelen 6 en 7 van de WVP, kan de overlegging ervan enkel overwogen worden, nadat de verzoeker zwaarwegende en gerechtvaardigde redenen liet gelden die verband houden met de bijzondere situatie van het onderzoek".

7. De voorzitter van de NBAC vroeg daarna, bij brief van 25 juni 2007, het advies van de Commissie, als collegiaal orgaan.

De Commissie als collegiaal orgaan

8. De Commissie wijst erop dat er onder de WVP geen absoluut verbod geldt op een verdere verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan die waarvoor de gegevens werden verkregen. Verenigbare verdere verwerkingen zijn overeenkomstig artikel 4, § 1, 2° WVP dus toegelaten, zoals een verdere verwerking die het gevolg is van de toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen. Er is dan een met de initiële finaliteit verenigbare verdere verwerking van persoonsgegevens voorhanden. De gegevens worden dan verstrekt, niet omdat dit uit het doel voortvloeit, maar omdat een wettelijk voorschrift daartoe verplicht of dat minstens toelaat.

9. Het is eigen aan elk onderzoeks- of controleorgaan dat het feiten en elementen opspoor en onderzoekt ('verwerkt') die oorspronkelijk niet bedoeld zijn om onderzocht te worden. Dit 'verder gebruik' van gegevens ('secundaire' of 'latere' verwerking) moet dan wel een grondslag vinden in artikel 4, § 1, 2° van de WVP. In casu gaat het om een wettelijk omschreven onderzoek.

10. Het wettelijk voorschrift dat hier aan de orde is, is artikel 259bis-16 Gerechtelijk Wetboek, dat stelt dat: "*§ 1. De verenigde advies- en onderzoekscommissie kan met uitsluiting van strafrechtelijke en tuchtrechtelijke bevoegdheden een bijzonder onderzoek instellen naar de werking van de rechterlijke orde.*

Dit onderzoek gebeurt hetzij ambtshalve na voorafgaande goedkeuring door de meerderheid van de leden van de verenigde advies- en onderzoekscommissie, hetzij op verzoek van de Minister van Justitie of de meerderheid van de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de Senaat.

§ 2. Het onderzoek wordt in opdracht van de verenigde advies- en onderzoekscommissie uitgevoerd door de bevoegde korpschef of hiërarchische meerdere die hierover schriftelijk verslag uitbrengt binnen de door de verenigde advies- en onderzoekscommissie vastgestelde termijn.

§ 3. Het onderzoek wordt uitzonderlijk door de verenigde advies- en onderzoekscommissie zelf uitgevoerd na voorafgaande goedkeuring door twee derden van haar leden wanneer :
1° de Minister van Justitie dit bij zijn verzoek heeft gevraagd;
2° het gelet op het onderwerp van het onderzoek niet raadzaam is dit op te dragen aan de korpschef of de hiërarchische meerdere bedoeld in § 2 of het onderzoek door dezen niet naar behoren is of wordt gevoerd.

De Minister van Justitie wordt hiervan voor aanvang van het onderzoek in kennis gesteld.

De verenigde advies- en onderzoekscommissie voert het onderzoek onder leiding van een lid-magistraat en kan :

1° zich ter plaatse begeven teneinde alle nuttige vaststellingen te doen, zonder te kunnen overgaan tot huiszoeking;

2° beëindigde gerechtelijke dossiers raadplegen en zich deze ter plaatse doen overleggen teneinde er kennis van te nemen alsook uittreksels en kopies ervan nemen of zich deze kosteloos doen bezorgen;

3° leden van de rechterlijke orde horen bij wijze van inlichting. In voorkomend geval is het deze leden toegestaan verklaringen af te leggen die gedekt zijn door het beroepsgeheim.

§ 4. De verenigde advies- en onderzoekscommissie stelt over elk onderzoek een verslag op dat wordt goedgekeurd met een meerderheid van twee derden van haar leden'.

11. In de mate waarin de wet- en regelgeving betreffende de VAOC toelaat dat een dergelijk onderzoek van deze Commissie ook buiten de strikte rechterlijke organisatie kan en vermog te gebeuren is er géén bezwaar, steeds vanuit de WVP, opdat deze gegevens, in casu het benoemings- of aanwijzings- (dan wel bevorderings-)dossier, door deze Commissie, wordt opgevraagd bij de (N)BAC. Deze laatste kan deze inzage niet weigeren vanuit de WVP wanneer een voldoende rechtsbasis voorhanden is voor dit onderzoek. En het is duidelijk dat er aanzetten zijn voor een dergelijke lezing (of interpretatie) van de bestaande wet- of regelgeving.

12. Het antwoord op de vraag of de bestaande juridische grondslag hiervoor voldoende duidelijk is behoort wel niet meteen tot de bevoegdheid van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. Het komt eerder toe aan de Hoge Raad voor de Justitie deze (organieke) wetgeving af te toetsen.

13. De Commissie is dan ook van oordeel dat zij niet vermog te oordelen in welke mate de bestaande wetgeving een voldoende juridisch zekere grondslag geeft voor het verder gebruik van deze persoonsgegevens. De Commissie is daarentegen van oordeel dat géén argument in de vermeende ontkenning van het finaliteitsprincipe kan gevonden worden nu een wettelijke basis voorhanden is.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie,

Is van oordeel dat zij positief mag oordelen over de gevraagde informatieoverdracht door de VAOC in zoverre de Hoge Raad een voldoende duidelijke wettelijke grondslag heeft voor dergelijk onderzoek.

De Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Jo Baret

(get.) Willem Debeuckelaere